

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Χρηματοοικονομική λογιστική, Διοικητική λογιστική – Λογιστική κόστους

Η βασική αποστολή της Λογιστικής (accounting) είναι η παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε σχέση με την οικονομική μονάδα, χρήσιμων για τη λήψη αποφάσεων. Η Λογιστική σχετίζεται με τη συλλογή οικονομικών δεδομένων, την ομαδοποίηση, την καταχώρηση και την κοινοποίηση τους σε ένα πλήθος χρηστών. Οι λογιστικές πληροφορίες είναι απαραίτητες στη διοίκηση της επιχείρησης για τον προγραμματισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της. Επίσης χρησιμοποιούνται από τρίτους οι οποίοι παρέχουν κεφάλαια στην επιχείρηση, όπως οι τράπεζες και οι μέτοχοι, καθώς και από όλους εκείνους που έχουν ποικίλα οικονομικά συμφέροντα και ενδιαφέροντα, όπως οι πελάτες οι προμηθευτές, οι φορολογικές υπηρεσίες, τα συνδικάτα των εργαζομένων, οι ρυθμιστικές αρχές, κτλ., για τη δομή, τον τρόπο και το αποτέλεσμα δραστηριοποίησής της.

Η Λογιστική χωρίζεται σε δύο βασικούς κλάδους. Οι κλάδοι αυτοί είναι η **Χρηματοοικονομική Λογιστική** (financial accounting) και η **Διοικητική Λογιστική** (management accounting).

Η Χρηματοοικονομική Λογιστική ασχολείται κυρίως με την πληροφόρηση όλων των ενδιαφερομένων που βρίσκονται εκτός της επιχείρησης, όπως είναι το κράτος, οι επενδυτές, οι τράπεζες, οι πιστωτές, κτλ. και η οποία δημοσιοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα με τη μορφή προδιαγεγραμμένων εκθέσεων – χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμός, Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων, Πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων, Κατάσταση ταμειακών ροών, Σημειώσεις). Για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των τρίτων, οι επιχειρήσεις υπολογίζουν και δημοσιεύουν τα χρηματοοικονομικά τους στοιχεία, όπως το κόστος των αποθεμάτων και το κέρδος τους, με βάση τις γενικά παραδεκτές **αρχές της λογιστικής** (generally accepted accounting principles) και τα **λογιστικά πρότυπα** (accounting standards), εθνικά και διεθνή. Η έμφαση που δίνεται στη χρηματοοικονομική λογιστική αφορά κυρίως το σύνολο της επιχείρησης και δεν υπεισέρχεται σε θέματα που αφορούν γραμμές προϊόντων ή τμήματα της επιχείρησης. Επίσης, χρησιμοποιούνται ιστορικά, απολογιστικά δεδομένα και, τέλος, οποιοσδήποτε αποκλίσεις από τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές μπορεί να θέσουν τους λογιστές αντιμέτωπους με προβλήματα νομιμότητας ακόμα και σε περιπτώσεις που οι αποκλίσεις αυτές επιτρέπουν κάποια ευελιξία στη λογιστική αντιμετώπιση οικονομικών πράξεων.

Η Διοικητική Λογιστική ασχολείται με την εσωτερική πληροφόρηση της διοίκησης σε όλα τα επίπεδά της σε σχέση:

- με την **ανάλυση του κόστους λειτουργίας** της επιχείρησης (cost accounting),
- με τον **προγραμματισμό** (planning) της δράσης της επιχείρησης,
- με τον **έλεγχο** (control) της υλοποίησης του προγραμματισμού αυτού και
- με την **αξιολόγηση** (evaluation) της απόδοσης των ατόμων και των διοικητικών υποδιαρρέσεων.

Η πληροφόρηση που πηγάζει από τη Διοικητική Λογιστική διαχέεται σε αρμόδιους αποδέκτες μέσα στην επιχείρηση και αναφέρεται στην αποδοτικότητα προϊόντων, γραμμών παραγωγής, πελατών, καναλιών διανομής κλπ. Οι πληροφορίες αυτής της μορφής χρησιμοποιούνται κυρίως για αποφάσεις καταμερισμού των πόρων της επιχείρησης, υλικών και ανθρώπινων, κα σε ορισμένες περιπτώσεις για τιμολογιακούς σκοπούς. Τέλος, στο πλαίσιο της διοικητικής λογιστικής εντάσσεται και η παροχή πληροφοριών προς τη διοίκηση για τη λήψη αποφάσεων στρατηγικής και τακτικής που αφορούν θέματα που έχουν μακροχρόνιο ορίζοντα, όπως η εισαγωγή νέων προϊόντων, οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό κλπ. Η συχνότητα και η μορφή της πληροφόρησης που παρέχεται από τη Διοικητική Λογιστική επηρεάζεται άμεσα από τις

ανάγκες της διοίκησης. Στη διοικητική λογιστική το κόστος δεν ορίζεται μονοσήμαντα. Αντίθετα μπορεί να πάρει διαφορετικό περιεχόμενο ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί η πληροφορία.

Το αντικείμενο της **ανάλυσης του κόστους λειτουργίας** της επιχείρησης (π.χ. το κόστος παραγωγής, κόστος πωλήσεων, κόστος διοίκησης κλπ.) είναι τόσο κεντρικό και βασικό στα πλαίσια της Διοικητικής Λογιστικής ώστε αφενός μεν, και υπό την ονομασία **Λογιστική Κόστους** παρουσιάζει σε κάποιο βαθμό αυτονομία, αφετέρου υπάρχει η τάση από πολλούς συγγραφείς να την ταυτίζουν με την Διοικητική Λογιστική. Ωστόσο η Διοικητική Λογιστική είναι μια έννοια ευρύτερη από εκείνη της Λογιστικής Κόστους η οποία αφορά κυρίως τις μεθόδους και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κόστους ενός έργου, μιας διαδικασίας ή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου, δηλαδή προϊόντος ή υπηρεσίας μίας επιχείρησης.

Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε ότι Λογιστική Κόστους είναι το σύνολο των συστηματικών εργασιών που αποβλέπουν στο να συγκεντρώσουν, να κατατάξουν, να καταγράψουν και να επιμερίσουν κατάλληλα τις δαπάνες, έτσι ώστε να προσδιοριστεί το κόστος των προϊόντων, των διαδικασιών κλπ, μιας επιχείρησης. Η Λογιστική Κόστους επηρεάζει άμεσα τη λήψη αποφάσεων της διοίκησης μιας οικονομικής μονάδας.

Αντικείμενο της είναι:

- η παρακολούθηση των διαφόρων σταδίων παραγωγής,
- η ποσοτική μέτρηση των αναλώσεων υλών και χρόνου που απαιτούνται για την παραγωγή προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών,
- ο καταλογισμός των άμεσων και των έμμεσων εξόδων κατά φορείς κόστους
- η κοστολόγηση των παραγομένων προϊόντων (ετοιμών και ημιετοιμών) και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2. Διαφορές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής – Διοικητικής Λογιστικής.

Χαρακτηριστικά	Χρηματοοικονομική Λογ.	Διοικητική Λογιστική
Αποδέκτες	Εκτός της επιχείρησης	Εντός της Επιχείρησης
Αρχές και Πρότυπα	Γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές.	Ευελιξία, ανάλογα με το στόχο και συμφωνά με τις επιταγές της Διοίκησης
Έμφαση	Στο σύνολο της επιχείρησης.	Στα τμήματα και τις διαδικασίες της επιχείρησης.
Συχνότητα αναφορών	Σε τακτά χρονικά διαστήματα εξωγενώς ορισμένα.	Ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης.
Εφαρμογή	Υποχρεωτική	Προαιρετική*
Χαρακτηριστικά δεδομένων	Έμφαση στην αντικειμενικότητα και την επαληθευσσιμότητα των δεδομένων.	Έμφαση στην βασιμότητα των δεδομένων.
Χρόνος	Συνοπτική παρουσίαση μιας συγκεκριμένης περιόδου στο παρελθόν.	Παροχή πληροφοριών που βοηθούν στην λήψη αποφάσεων για το παρόν και το μέλλον.
Σχέση με άλλες επιστήμες	Κυρίως με το εμπορικό και το φορολογικό δίκαιο.	Σημαντική ποικιλία (χρηματοοικονομικά, στατιστική, κλπ)

*:Οι επιχειρήσεις οι οποίες ικανοποιούν ορισμένες προϋποθέσεις είναι υποχρεωμένες όπως προβλέπεται από το Ε.Γ.Λ.Σ. να παρακολουθούν το κόστος μέσω της Ομάδας 9 που είναι ένας προδιαγεγραμμένος τρόπος παρακολούθησης, με συγκεκριμένη μεθοδολογία και σύνολο λογαριασμών, ο οποίος επιτρέπει την παροχή πληροφοριών για την κατάρτιση των δημοσιευμένων λογιστικών καταστάσεων.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

1.Κόστος, φορείς κόστους, κέντρα κόστους.

Κόστος (cost) είναι η αξία των οικονομικών μέσων που χρησιμοποιούνται για να αποκτηθούν αγαθά ή υπηρεσίες, τα οποία έχουν άμεσο ή μελλοντικό όφελος για την επιχείρηση. Το κόστος είναι στοιχείο του Ενεργητικού σε αντίθεση με το έξοδο που είναι στοιχείο της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Το αντικείμενο ως προς το οποίο γίνεται η συγκέντρωση του κόστους ονομάζεται **φορέας κόστους** (cost object). Οι συνηθέστεροι φορείς κόστους σε μια βιομηχανική επιχείρηση είναι τα παραγόμενα προϊόντα, ενώ σε μια επιχείρηση παροχής υπηρεσιών, οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Στα πλαίσια της λογιστικής κόστους η συγκέντρωση του κόστους μπορεί να γίνει ως προς διάφορους φορείς κόστους, όπως για παράδειγμα ως προς συγκεκριμένα τμήματα της επιχείρησης, ως προς συγκεκριμένη φάση της παραγωγικής διαδικασίας, ως προς μεγάλες ομάδες ή κατηγορίες προϊόντων (brands), ως προς τις διάφορες λειτουργίες της επιχείρησης, ως προς γεωγραφικές περιοχές κλπ.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συγκέντρωση του κόστους ως προς συγκεκριμένο τμήμα ή τμήματα της επιχείρησης. Η σημασία της συγκέντρωσης αυτής δικαιολογείται όχι μόνο από πλευράς χρησιμοποίησης του κόστους, αλλά και από πλευράς ευθύνης (responsibility) ως προς τον έλεγχο της δημιουργίας και την εξέλιξη του κόστους.

Τα τμήματα ως προς τα οποία γίνεται η συγκέντρωση του κόστους ονομάζονται **κέντρα κόστους** (cost centers). Το κέντρο κόστους επιβαρύνεται με κόστος ή είναι αιτία δημιουργίας κόστους. Η επιβάρυνση ενός κέντρου κόστους πρέπει να γίνεται με δαπάνες οι οποίες είναι σχετικές με αυτό.

2.Κατηγορίες κόστους

Τα στελέχη των επιχειρήσεων αντιμετωπίζουν συνεχώς καταστάσεις όπου πρέπει να αποφασίσουν μεταξύ εναλλακτικών λύσεων. Η γνώση και η πληροφόρηση σχετικά με τους διάφορους τρόπους με τους οποίους είναι δυνατόν να ομαδοποιηθεί το κόστος σε κατηγορίες, καθώς και ο τρόπος συμπεριφοράς κάθε είδους κόστους, ανά κατηγορία, είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη αποτελεσματικών αποφάσεων.

Τα κοστολογικά δεδομένα μιας επιχείρησης σχηματίζουν ένα Κοστολογικό Πληροφοριακό Σύστημα, το οποίο συνυπάρχει με το Λογιστικό Πληροφοριακό Σύστημα της επιχείρησης και χρησιμοποιούνται είτε για τον προσδιορισμό του κόστους ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας είτε για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της επιχείρησης, καθώς επίσης και για τη λήψη των διαφόρων αποφάσεων. Η διάκριση του κόστους μπορεί να γίνει σε σχέση με:

- τη λειτουργία στην οποία αντιστοιχεί
- το χρονικό σημείο που αναγνωρίζεται ως έξοδο
- το χρόνο
- τη μεταβολή της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας
- τη δυνατότητα να συσχετισθεί με συγκεκριμένο κέντρο ή φορέα κόστους
- την οικονομική σημασία που έχει στη λήψη αποφάσεων
- τη δυνατότητα που διαθέτει ένα στέλεχος να ελέγξει το κόστος

3.Σχέση κόστους και μεταβολής του επιπέδου δραστηριότητας

Η σχέση μεταξύ κόστους και μεταβολής του επιπέδου δραστηριότητας της επιχείρησης ή μεταβολής του όγκου παραγωγής της, οδηγεί στη διάκριση του κόστους σε **μεταβλητό** (variable) και **σταθερό** (fixed). Οι κατηγορίες αυτές χρησιμεύουν στον προσδιορισμό του κόστους παραγωγής, την αξιολόγηση της λειτουργίας ενός κέντρου

κόστους και τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι σχέσεις που περιγράφουμε αναφέρονται σε κάποιο σχετικό εύρος ή διάστημα δραστηριότητας της επιχείρησης.

Σχετικό εύρος δραστηριότητας είναι συνήθως ένα ευρύ επίπεδο δραστηριότητας, που αναφέρεται σε μια δεδομένη χρονική περίοδο, κατά τη διάρκεια της οποίας το συνολικό κόστος και το ανά μονάδα μεταβλητό κόστος παραμένουν αμετάβλητα.

Μεταβλητό κόστος χαρακτηρίζεται το κόστος το οποίο παραμένει σταθερό ανά μονάδα προϊόντος (εντός ενός σχετικού εύρους δραστηριότητας) αλλά μεταβάλλεται ευθέως στο σύνολο του με τις μεταβολές της παραγωγής. Παραδείγματος χάρη, ένα μια επιχείρηση κατασκευάζει δερμάτινες ζώνες και απαιτούνται για την παραγωγή μιας ζώνης πρώτες ύλες και εργασία αξίας 5€, τότε το μεταβλητό κόστος 1.000 ζωνών θα είναι 5.000€, το μεταβλητό κόστος 1.500 ζωνών θα είναι 7.500€ κ.ο.κ.

Την σημασία του μεταβλητού κόστους μπορούμε να την κατανοήσουμε αν σκεφτούμε πως:

- ο υπεύθυνος ενός κέντρου κόστους στο οποίο δημιουργείται ένα μεταβλητό κόστος είναι αρμόδιος για τον έλεγχο του και τυχών αποκλίσεις οφείλουν να αιτιολογηθούν
- η μεταβολή της παραγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης συνεπάγεται και μεταβολή του συνολικού μεταβλητού κόστους
- επηρεάζει την αποτελεσματικότητα των αποφάσεων και τον προγραμματισμό δράσης της επιχείρησης

Σταθερό κόστος χαρακτηρίζεται το κόστος το οποίο δεν μεταβάλλεται σε σχέση με τις μεταβολές του όγκου παραγωγής, αλλά μεταβάλλεται ανά μονάδα προϊόντος αντίστροφα με τις μεταβολές του όγκου παραγωγής. Η μη μεταβολή του συνολικού σταθερού κόστους ισχύει για δεδομένο, κάθε φορά, εύρος της παραγωγικής δραστηριότητας και αναφέρεται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Σημειώνεται πως οι επιχειρήσεις που υψηλό σταθερό κόστος επιθυμούν μεγάλο όγκο παραγωγής, προκειμένου το σταθερό κόστος να μοιράζεται σε όσο το δυνατόν περισσότερες μονάδες και συνεπώς το ανά μονάδα κόστος του παραγόμενου προϊόντος να μειώνεται.

4. Παρακολούθηση του κόστους σε σχέση με τον εκάστοτε φορέα κόστους

Η δυνατότητα παρακολούθησης του κόστους σε σχέση με τον εκάστοτε φορέα του, ο οποίος είναι και η αιτία ύπαρξης του κόστους αυτού (π.χ. προϊόν) οδηγεί στη διάκριση του κόστους σε **άμεσο** (direct cost) και **έμμεσο** (indirect cost).

Άμεσο είναι το κόστος εκείνο το οποίο δημιουργείται λόγω της ύπαρξης του φορέα του και είναι δυνατόν να ελεγχθεί από τον υπεύθυνο του φορέα αυτού. Το κόστος αυτό θα σταματήσει να υπάρχει όταν πάψει να υπάρχει και ο φορέας του. Παράδειγμα τέτοιου κόστους είναι η πρώτες ύλες και η εργασία, καθώς αν σταματήσει η παραγωγή του προϊόντος θα σταματήσει να υφίσταται και κόστος για τους παραπάνω συντελεστές παραγωγής.

Έμμεσο είναι οποιοδήποτε κόστος δεν είναι άμεσο, δηλαδή η δημιουργία του δεν εξαρτάται από την ύπαρξη ενός συγκεκριμένου φορέα κόστους. Για παράδειγμα οι αποσβέσεις και τα έξοδα συντήρησης του μηχανολογικού εξοπλισμού που χρησιμοποιεί η επιχείρηση στη παραγωγική διαδικασία.

Παράδειγμα σχέσης μεταβλητού – σταθερού κόστους και άμεσου – έμμεσου κόστους.

5.Κόστος παραγωγής.

Οι συνιστώσες του **κόστους παραγωγής** (production cost) που απαιτούνται και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή μιας μονάδας προϊόντος είναι:

- οι αναλωθείσες πρώτες ύλες
- το κόστος των άμεσων εργατικών
- τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

Πρώτες ύλες (raw materials) είναι όλα τα κύρια υλικά τα οποία ενσωματώνονται στο παραγόμενο προϊόν, μπορούν να διακριθούν πάνω σ' αυτό (όταν ξεκινάει η παραγωγική διαδικασία οι πρώτες ύλες που μπαίνουν στην παραγωγή είναι τα **άμεσα υλικά**) και αποτελούν σημαντικό μέρος του συνολικού κόστους των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή του. Πρώτες ύλες θεωρούνται τόσο τα υλικά που αγοράζονται ειδικά για την παραγωγή των προϊόντων της επιχείρησης και τα οποία αποθηκεύονται στην αποθήκη πρώτων υλών για να εξαχθούν από αυτή όταν πρέπει να χρησιμοποιηθούν, όσο και τα άλλα προϊόντα που έχουν ήδη παραχθεί αλλά ξαναχρησιμοποιούνται για την παραγωγή άλλων προϊόντων και τα οποία παραλαμβάνονται από την αποθήκη ετοιμών προϊόντων. Οι πρώτες ύλες αποτελούν τμήμα του άμεσου κόστους καθώς επιβαρύνουν απευθείας το παραγόμενο προϊόν. Στο παραγόμενο προϊόν ενσωματώνονται και άλλα υλικά τα οποία λόγω της μικρής τους αξίας σε σχέση με τα κύρια υλικά ή λόγω του ότι δεν είναι διακριτά πάνω στο παραγόμενο προϊόν, ονομάζονται βοηθητικά ή έμμεσα υλικά (το κόστος των έμμεσων υλικών εντάσσεται στα Γ.Β.Ε.)

Άμεση εργασία (direct labour) είναι η εργασία την οποία προσφέρουν οι εργαζόμενοι οι οποίοι ασχολούνται άμεσα με την επεξεργασία των πρώτων υλών και η οποία ενσωματώνεται στο παραγόμενο προϊόν. Το κόστος άμεσης εργασίας εκφράζει το πραγματικό κόστος του χρόνου εργασίας που διατίθεται για την παραγωγή του προϊόντος και αποτελεί τμήμα του άμεσου κόστους διότι επιβαρύνει απ' ευθείας το παραγόμενο προϊόν. Στο παραγόμενο προϊόν ενσωματώνεται, συνήθως και άλλη εργασία η οποία όμως δεν είναι διακριτή πάνω σ' αυτό και ονομάζεται έμμεση εργασία.

Στα **Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα** (Γ.Β.Ε.) περιλαμβάνονται όλες οι δαπάνες οι οποίες δεν γίνονται για ένα συγκεκριμένο φορέα κόστους, αλλά για το σύνολο των φορέων αυτών, λείπει δηλαδή το στοιχείο της αντιστοίχισης του κόστους με το φορέα ή είναι ασύμφορη σε οικονομικούς όρους μια τέτοια παρακολούθηση. Τα Γ.Β.Ε. αφορούν έμμεσο κόστος, δημιουργούνται στα πλαίσια της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης και πρέπει να βαρύνει είτε όλα τα παραγόμενα προϊόντα ή ομάδες αυτών. Παράδειγμα τέτοιων δαπανών είναι: τα έμμεσα υλικά, η έμμεση εργασία, τα διάφορα λειτουργικά έξοδα (ενοίκια, ενέργεια, ασφάλιστρα, αποσβέσεις), κτλ.

Υπολογισμός κόστους παραγωγής.

	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ (ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ)
	ΑΠΟΘΕΜΑ Α΄ ΥΛΩΝ ΑΡΧΗΣ
+	ΑΓΟΡΕΣ ΧΡΗΣΕΩΣ
=	ΚΟΣΤΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ Α΄ ΥΛΩΝ
-	ΑΠΟΘΕΜΑ Α΄ ΥΛΩΝ ΤΕΛΟΥΣ

Σημείωση: Το απόθεμα πρώτων υλών αρχής και οι αγορές πρώτων υλών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσεως αποτελούν τις πρώτες ύλες που είναι διαθέσιμες για την παραγωγική διαδικασία.

	ΑΡΧΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ
	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ
+	ΑΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

	ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ
	ΑΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
+	Γ.Β.Ε.

Κόστος μετατροπής: (ή κόστος κατεργασίας) είναι το κόστος που περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά την μετατροπή της πρώτης ύλης σε έτοιμο προϊόν, ή ενός υλικού από μια μορφή σε άλλη, κατά τη διάρκεια ενός σταδίου ή φάσεως κατεργασίας.

	ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ
+	ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

δηλαδή

	ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
	ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ
+	ΑΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
+	Γ.Β.Ε.

Συνολικό κόστος λειτουργίας.

	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
	ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
+	ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Συνολικό κόστος λειτουργίας: είναι τα έξοδα που γίνονται για την προώθηση προετοιμασία και πραγματοποίηση των πωλήσεων των προϊόντων ή των υπηρεσιών. Το συνολικό κόστος λειτουργίας βαρύνει τα μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως. Στα λοιπά λειτουργικά έξοδα συναντάμε συνήθως: τα γενικά έξοδα διοίκησης (π.χ. ενοίκιο, φωτισμός και θέρμανση γραφείων, οι μισθοί των γραμματέων, των λογιστών κλπ), τα γενικά έξοδα πωλήσεων ή διάθεσης (π.χ. η διαφήμιση, ο μισθός του διευθυντή πωλήσεων, οι προμήθειες των πωλητών, η προετοιμασία προσφορών, τα έξοδα αποθήκευσης των ετοιμών, τα μεταφορικά έξοδα των ετοιμών, τα υλικά συσκευασίας, κλπ), τα γενικά έξοδα χρηματοδότησης (π.χ. οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες των τραπεζών), τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης.

6.Υπολογισμός κόστους παραχθέντων προϊόντων και κόστους πωληθέντων προϊόντων

	ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ (ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΘΗΚΗ)
	ΑΡΧΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ
+	ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
-	ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ

Το κόστος παραχθέντων αφορά το κόστος που συνδέεται με τα αγαθά που ολοκληρώνονται κατά τη διάρκεια προς περιόδου.

	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ (ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ)
	ΑΡΧΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΕΤΟΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
+	ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
=	ΚΟΣΤΟΣ ΕΤΟΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ
-	ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ ΕΤΟΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

7.Το κόστος στον Ισολογισμό

Λογαριασμός κοστολόγησης είναι οποιοσδήποτε λογαριασμός της χρηματοοικονομικής λογιστικής που χρησιμοποιείται για να καταχωρηθούν σε αυτόν πληροφορίες σχετικές με το κόστος παραγωγής ή γενικότερα με το κόστος λειτουργίας ολόκληρης ή μέρους της .επιχείρησης. στον Ισολογισμό βρίσκουμε τους λογαριασμούς κοστολόγησης στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

8.Το κόστος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως

	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
	ΠΩΛΗΣΕΙΣ
-	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ
=	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ
-	ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
=	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ

9.Ημερολογιακές εγγραφές κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας

A) Κατά την αγορά των πρώτων και βοηθητικών υλών:

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
Πρώτες ύλες ή Αγορές πρώτων υλών	XXX	
Ταμείο ή Προμηθευτές ή Γραμμάτια πληρ.		XXX
Δικ.: Αγορά πρώτων υλών		

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
Βοηθητικά υλικά ή Αγορές βοηθητικών υλικ.	XXX	
Ταμείο ή Προμηθευτές ή Γραμμάτια πληρ.		XXX
Δικ.: Αγορά βοηθητικών υλικών		

B) Κατά τη χρησιμοποίηση των πρώτων και βοηθητικών υλών στην παραγωγή:

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
Παραγωγή σε εξέλιξη	XXX	
Γ.Β.Ε.	XXX	
Πρώτες ύλες ή Αποθέματα πρώτων υλών		XXX
Βοηθητικά υλικά ή Αποθέματα βοηθ. υλικών		XXX
Δικ.: Μεταφορά πρώτων και βοηθητικών υλών στον λογ/μο παραγωγή σε εξέλιξη		

Γ) Κατά την καταχώριση της μισθοδοσίας

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
Αμοιβές εργατικού προσωπικού	XXX	
Εργοδοτικές εισφορές εργατικού προσωπικού	XXX	
Εργοδοτικές εισφ. και κρατήσεις πληρ.		XXX
Ταμείο ή Αμοιβές πληρωτέες		XXX
Δικ.: Καταχώριση μισθοδοσίας εργατικού προσωπικού		

Δ) Κατά τη μεταφορά του κόστους εργασίας στην παραγωγή

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
Παραγωγή σε εξέλιξη	XXX	
Γ.Β.Ε.	XXX	
Αμοιβές εργατικού προσωπικού		XXX
Εργοδοτικές εισφ. εργατικού προσωπ.		XXX
Δικ.: Μεταφορά του κόστους μισθοδοσίας εργατικού προσωπικού		